

INSTRUKCJA MINISTRA LEŚNICTWA

z dnia 20 sierpnia 1951 r.

w sprawie wyrębu i zużycia reglamentowanych materiałów drzewnych, pochodzących z lasów i zadrzewień nie stanowiących własności Państwa.

Przedmiot reglamentacji.

1. Instrukcja niniejsza stosuje się do surowca okrągłego jako reglamentowanego materiału drzewnego.

2. Określenie surowca drzewnego podlegającego reglamentacji znajduje się w rozporządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 1 marca 1951 r. w sprawie uznania niektórych materiałów drzewnych za reglamentowane (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 187).

Według § 1 pkt 1 tego rozporządzenia za reglamentowany uważa się surowiec okrągły rodzajów liściastych i iglastych, którego średnica w grubszym końcu, mierzona wraz z korą, przekracza 7 cm, bez względu na część drzewa (strzała lub gałęzie), z którego został wyrobiony i bez względu na średnicę w cieńszym końcu.

Z przepisu tego wynika, że poszczególne części wyrobionego drzewa, których średnica po wyrobieniu ich nie przekracza w grubszym końcu 7 cm, nie są materiałami reglamentowanymi. Nadto § 2 rozporządzenia wyłącza od reglamentacji surowiec z widocznym miękkim murszem, którego rozmiary przekraczają połowę średnicy przekroju na obu końcach dłużycy lub kłody, oraz karpinę.

3. Za zadrzewienia uważa się drzewa rosnące poza gruntami leśnymi.

4. Do lasów i zadrzewień nie stanowiących własności Państwa zalicza się lasy i zadrzewienia:

- a) stanowiące własność gromad,
- b) wspólnie zagospodarowane jako wchodzące w skład majątku wspólnot gruntowych (łącznie ze spółkami leśnymi) i spółdzielni produkcyjnych,

- c) stanowiące własność kościelnych i innych osób prawnych,
- d) stanowiące własność osób fizycznych (własność indywidualną).

5. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 8 marca 1951 r. w sprawie obrotu i gospodarowania reglamentowanymi materiałami drzewnymi (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 193) zezwolenia wymaga:

- a) w stosunku do drewna pochodzącego z lasów:
  - uzyskiwanie (wyrąb) reglamentowanych materiałów drzewnych,
  - zużycie reglamentowanych materiałów drzewnych niezależnie od tego, czy uzyskanie ich nastąpiło na podstawie udzielonego zezwolenia na wyrąb, czy też wskutek zarządzenia wydanego na podstawie art. 8 lub 9 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 165),
  - odstąpienie reglamentowanych materiałów drzewnych innym osobom;
- b) w stosunku do drewna pochodzącego z zadrzewień — odstąpienie reglamentowanych materiałów drzewnych innym osobom.

6. Przy udzielaniu zezwoleń, wymienionych w pkt 5, stosuje się zasady i tryb postępowania wymienione w dalszym ciągu instrukcji.

Wyrąb zdrowego drewna w lesie i jego zużycie.

7. Wyrąb w lesie drzew zdrowych, nie będących posuszem, wywrotami lub złomami, może być dopuszczony tylko w przypadkach uzasadnionych koniecznością zaspokojenia niezbędnych potrzeb własnych posiadacza lasu, jak np. remont budynków, sporządzenie sprzętu i narzędzi, w lasach gromadzkich — na potrzeby związane z prowadzeniem gospodarki publicznej lub społecznej, jak np. budowa szkoły, żłobka, mostu itp., a w lasach wspólnie zagospodarowanych — na potrzeby uczestników wspólnoty i na cele gospodarki publicznej i społecznej.

8. Dozwolona do wyrębu ilość drewna nie może przekroczyć rozmiaru wynikającego z przepisów art. 4 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 165), a w szczególności z przestrzegania zasady trwałości użytkowania i zapewnienia poprawy stanu gospodarczego lasu; w przypadkach zagospodarowania lasu na podstawie zatwierdzonego planu gospodarstwa leśnego wyrąb nie może być większy od przewidzianego w planie.

9. Zezwolenie na wyrąb drzew wymienionych w pkt 7 wydaje prezydium powiatowej rady narodowej.

10. W celu uzyskania zezwolenia na wyrąb i zużycie drzew posiadacz lasu powinien wnieść podanie (wzór Nr 1) do prezydium powiatowej rady narodowej za pośrednictwem prezydium gminnej (miejskiej) rady narodowej, które wpisuje na podaniu opinię co do celowości zużycia drewna.

W przypadku przychylniej swej opinii prezydium gminnej rady narodowej przesyła podanie do nadleśniczego, który wydaje opinię co do zgodności zamierzonego wyrębu z zasadami prawidłowego gospodarstwa leśnego, odpowiednio do tej opinii ustala numerację drzew przeznaczonych do wyrębu i ich rodzaj, grubość i masę grubizny bez kory oraz przesyła podanie do prezydium powiatowej rady narodowej.

W przypadku nieprzychylnej opinii co do zużycia drewna prezydium gminnej rady narodowej przesyła podanie bezpośrednio do prezydium powiatowej rady narodowej.

Jeżeli prezydium powiatowej rady narodowej nie przychyli się do opinii prezydium gminnej rady narodowej, to przesyła podanie nadleśniczemu dla wydania opinii o dopuszczalności wyrębu i uzupełnienia danymi dotyczącymi numeracji, rodzajów, grubości i masy drzew.

11. Decyzję prezydium powiatowej rady narodowej (wzór Nr 4) sporządza się w czterech egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla strony, drugi dla ekspozytury przedsiębiorstwa państwowego „Paged“ Państwowa Centrala Drzewna („Paged“ P.C.D.), trzeci dla nadleśniczego, a czwarty pozostaje w aktach.

Egzemplarz decyzji przeznaczony dla strony przesyła się za pośrednictwem prezydium gminnej rady narodowej.

Wyrąb, zużycie i odstępowanie drzew nie wymienionych w pkt 7.

12. Posiadacze lasu obowiązani są do zgłoszenia prezydium gminnej rady narodowej (rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu) drzew pochodzących z posuszu, wywrotów i złomów w lesie. Zgłoszenie może być dokonane pisemnie lub ustnie i powinno zawierać wskazanie miejsca, rodzaju, ilości i grubości drzew.

13. Prezydium gminnej rady narodowej (rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu) obowiązane jest do założenia i prowadzenia ewidencji drzew wymienionych w pkt 12 jak również drzew, których wyrąb zarządzony został przez prezydium powiatowej rady narodowej na podstawie art. 8 i 9 dekretu o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa oraz drzew pochodzących z zadrzewień, na których odstąpienie udzielone zostało zezwolenie.

14. Zezwolenie na uzyskanie (wyrąb) drzew, pochodzących z posuszu, wywrotów i złomów w lasach wydaje prezydium gminnej rady narodowej po uprzednim zasięgnięciu opinii nadleśniczego co do faktycznego stanu zdrowotnego tych drzew i po ustaleniu przez niego danych dotyczących poszczególnych drzew (wzór Nr 2).

15. Zezwolenie na zużycie reglamentowanych materiałów drzewnych, pochodzących z posuszu, wywrotów i złomów, bądź zezwolenie lub nakaz odstąpienia ich albo zezwolenie na odstąpienie reglamentowanych materiałów drzewnych pochodzących z zadrzewień wydaje prezydium gminnej rady narodowej (rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu).

Zezwolenie lub nakaz odstąpienia dopuszczalne są jedynie na rzecz posiadacza gospodarstwa rolnego, gromady lub bezrolnego zamieszkałego i zatrudnionego na wsi.

16. W przypadku, gdy ilość drewna przeznaczonego do zużycia na własne potrzeby jednego gospodarstwa przekracza 5 m³ rocznie, zezwolenie prezydium gminnej rady narodowej wymaga uprzedniej zgody prezydium powiatowej rady narodowej.

17. Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od dnia zgłoszenia drewna wymienionego w pkt 13 prezydium gminnej rady narodowej (rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu) nie rozdysonuje zgłoszonej ilości drewna z braku umotywowanych potrzeb, wówczas

o miejscu, ilości i jakości nadwyżek powiadomi miejscową ekspozyturę „Paged“ P.C.D., która bezpośrednio lub przez inne upoważnione instytucje lub osoby ma obowiązek bezwzględnego zakupu zgłoszonych materiałów drzewnych po cenach obowiązujących.

18. Osoby, ubiegające się o zezwolenie na uzyskanie (wyrąb), zużycie lub odstąpienie reglamentowanych materiałów drzewnych wymienionych w pkt 13 lub na odstąpienie takich materiałów pochodzących z za-
drzewień, powinny złożyć we właściwym prezydium gminnej rady narodowej (rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu) podanie według ustalonego wzoru (wzór Nr 2 lub 3).

19. Prezydium gminnej rady narodowej (rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu) po otrzymaniu podania wydaje decyzję (wzór Nr 5 i 6).

Zezwolenia wydawane przez prezydium gminnych rad narodowych (rad narodowych miast nie stanowiących powiatów) powinny być sporządzane w 4 egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla strony, drugi i trzeci przesyła się do nadleśniczego i do ekspozytury „Paged“ P.C.D., a czwarty pozostaje w aktach.

Przepisy końcowe.

20. Prezydium gminnych rad narodowych (rad narodowych miast nie stanowiących powiatów) obowiązane są czuwać, aby reglamentowane materiały drzewne nie były zużyte sprzecznie z wydanym zezwoleniem lub nakazem.

21. Sprawozdanie z ilości uzyskiwanych reglamentowanych materiałów drzewnych z lasów niepaństwowych opracowuje „Paged“ P.C.D. W tym celu na podstawie otrzymanych odpisów decyzji zezwalających na uzyskiwanie (wyrąb) drewna ekspozytura „Paged“ P.C.D. sporządza po upływie każdego kwartału zestawienia, zawierające wymienienie, osobno dla każdego powiatu, ilości reglamentowanych materiałów drzewnych z podziałem na drewno iglaste i liściaste oraz każdej z tych grup na użytek i opał. Zestawienia

te przesyłane są niezwłocznie do Centrali „Paged“ P.C.D., która sporządza analogicznej treści zestawienie dla całego obszaru Państwa.

22. Wykroczenia przeciwko przepisom o reglamentacji w zakresie zużycia reglamentowanych materiałów drzewnych i odstępowania ich innym osobom zagrożone są karami, przewidzianymi w dekrety z dnia 5 sierpnia 1949 r. o reglamentacji niektórych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych (Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 46, poz. 341 i z 1950 r. Nr 49, poz. 447). Zawarte w tym dekrety przepisy karne są następujące:

„art. 11 — Kto bez zezwolenia lub niezgodnie z warunkami zezwolenia zbywa lub nabywa artykuł reglamentowany albo zużywa go na cele inne, niż określone w warunkach przydziału lub sprzedaży, ulega karze więzienia do lat 3 i grzywny.

art. 11a — 1. Kto w inny sposób, aniżeli przewidziany w artykułach poprzedzających, narusza przepisy dekretu albo rozporządzeń i ogłoszonych w Monitorze Polskim zarządzeń na jego podstawie wydanych, ulega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 7.500 zł albo obu tym karom łącznie.

2. Orzekanie następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

art. 12 — W razie skazania za przestępstwa przewidziane w art. 9—11a może być orzeczony przypadek artykułów reglamentowanych, których przestępstwo dotyczy“.

23. Wykroczenia przeciwko przepisom o uzyskaniu (wyrębie) reglamentowanych materiałów drzewnych zagrożone są karą przewidzianą w art. 26 pkt e) dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 165).

Minister Leśnictwa: w z. T. Rykowski

Załączniki do instrukcji Ministra Leśnictwa z dnia 20 sierpnia 1951 r. (poz. 1129).

Wzór Nr 1.

(nazwisko i imię)

(adres)

Do

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej

w

za pośrednictwem Prezydium Gminnej (Miejskiej) Rady Narodowej

w

Podanie.

Jako posiadacz . . . ha lasu i . . . ha gruntów rolnych na terenie gromady . . . w gminie . . . , proszę o wydanie mi zezwolenia na uzyskanie (wyrąb) i zużycie drewna zdrowego z lasu, a mianowicie:

gatunek drzewa . . . ilość sztuk . . .

„ „ „ „ „ „

„ „ „ „ „ „

Wymienione drzewa są mi niezbędne na własne potrzeby gospodarcze:

dnia . . . 195. r.

Podpis: . . .

Opinia Prezydium Gminnej (Miejskiej) Rady Narodowej w
Zużycie drewna jest — nie jest celowe.

..... dnia ..... 195... r. Podpis: .....

Opinia Nadleśnictwa w .....
Zgodnie z zasadami racjonalnego zagospodarowania lasu ..... może być dokonany wyrąb następujących drzew:

Nr drzewa	Gatunek drzewa	Grubość drzew w cm na wysokości 1,30 m	Masa drewna bez kory w m ³					
			iglastego		liściastego		razem	
			użytku	opału	użytku	opału		

..... dnia ..... 195... r. Podpis .....

Wzór Nr 2.

(nazwisko i imię)

(adres)

Do
Prezydium Gminnej (Miejskiej) Rady Narodowej
w .....

Podanie.

Jako posiadacz ..... ha lasu i ..... ha gruntów rolnych na terenie gromady ..... w gminie ..... proszę o wydanie zezwolenia na uzyskanie (wyrąb) i zużycie drewna pochodzącego z posuszu, wywrotów i złomów, a mianowicie:

gatunek drzewa ..... ilość sztuk .....
" " ..... " " .....
" " ..... " " .....

Wymienione drzewa są mi niezbędne na własne potrzeby gospodarcze:

.....
.....
..... dnia ..... 195... r.

Podpis .....

Opinia Nadleśnictwa w .....

Niżej wymienione drzewa stanowią posusz, wywroty i złomy:

Nr drzewa	Rodzaj drzewa	Grubość drzew w cm na wysokości 1,30 m	Masa drewna bez kory w m ³					
			iglastego		liściastego		razem	
			użytku	opału	użytku	opału		

..... dnia ..... 195... r. Podpis .....

Wzór Nr 3.

(nazwisko i imię)

(adres)

Do
Prezydium Gminnej (Miejskiej) Rady Narodowej
w .....

Podanie.

Jako posiadacz gospodarstwa rolnego o obszarze ..... ha, położonego na terenie gromady ..... proszę o zezwolenie na nabycie ..... m³ drewna, pochodzącego z posuszu, złomów

mów, wywrotów lub zadrzewień i znajdującego się w posiadaniu Ob. . . . .
w gromadzie . . . . .

Wymienione materiały drzewne są mi niezbędne na własne potrzeby gospodarcze, a mianowicie na:

Data . . . . . Podpis . . . . .

**PREZYDIUM POWIATOWEJ (MIEJSKIEJ)
RADY NARODOWEJ**

Wzór Nr 4

w . . . . ., dnia . . . . 195 . . . r.

Nr . . . . .

Ob. . . . .
zam. w . . . . .
poczta . . . . .

Na podstawie art. 11 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 165) i § 3 rozporządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 8 marca 1951 r. w sprawie obrotu i gospodarowania reglamentowanymi materiałami drzewnymi (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 193) Prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej nie¹⁾ zezwala na uzyskanie (wyrąb) i zużycie następujących reglamentowanych materiałów drzewnych, pochodzących z drzew zdrowych z lasu, stanowiącego własność Obywatela:

Nr drzewa	Rodzaj drzewa	Grubość drzew w cm na wysokości 1,30 m	Masa drewna bez kory w m ³				r a z e m
			i g l a s t e g o		l i ś c i a s t e g o		
			użytku	opału	użytku	opału	

Wymieniona ilość drewna może być zużyta wyłącznie na własne potrzeby gospodarcze Obywatela . . . . .

Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w . . . . .
za pośrednictwem Prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej w . . . . . w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu decyzji.

U z a s a d n i e n i e²⁾

- 1) Zbędne wyrazy skreślić
- 2) W przypadku, gdy decyzja całkowicie uwzględni zawarty w podaniu wniosek, uzasadnienie jest zbędne.

**PREZYDIUM GMINNEJ (MIEJSKIEJ)
RADY NARODOWEJ**

Wzór Nr 5

w . . . . ., dnia . . . . 195 . . . r.

Nr . . . . .

Ob. . . . .
zam. w . . . . .
poczta . . . . .

Na podstawie art. 11 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 165) i §§ 4 i 5 rozporządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 8 marca 1951 r. w sprawie obrotu i gospodarowania reglamentowanymi materiałami drzewnymi (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 193), Prezydium Gminnej Rady Narodowej nie¹⁾ zezwala na wyrąb następujących reglamentowanych materiałów drzewnych, pochodzących z posuszu, złomów i wywrotów:

Nr drzewa	Rodzaj drzewa	Grubość drzew w cm na wysokości 1,30 m	Masa drewna bez kory w m ³					
			iglastego		liściastego		razem	
			użytku	opału	użytku	opału		

Z wymienionej ilości masy drewna zezwala się na zużycie . . . sztuk o masie . . . m³ Nr . . . na własne potrzeby gospodarcze Obywatela . . .

Zużycie lub odstąpienie pozostałej ilości drewna może nastąpić na podstawie osobnej decyzji Prezydium Gminnej Rady Narodowej.

Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w . . . za pośrednictwem Prezydium Gminnej Rady Narodowej w . . . w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu decyzji.

Uzasadnienie²⁾

. . . . .

- 1) Zbędne wyrazy skreślić.
- 2) W przypadku, gdy decyzja całkowicie uwzględni zawarty w podaniu wniosek, uzasadnienie jest zbędne.

PREZYDIUM GMINNEJ (MIEJSKIEJ) RADY NARODOWEJ

Wzór Nr 6

w . . . . ., dnia . . . 195 . . r.
 Nr . . . . .

Ob. . . . .
 zam. w . . . . .
 poczta . . . . .

Na podstawie § 5 rozporządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 8 marca 1951 r. w sprawie obrotu i gospodarowania reglamentowanymi materiałami drzewnymi (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 193) Prezydium Gminnej Rady Narodowej w . . . . . nakazuje ze znajdującej się w posiadaniu Obywatela ilości drewna odstąpienie Ob. . . . . zamieszkałemu w gromadzie . . . . . m³ reglamentowanych materiałów drzewnych, oznaczonych numerami . . . . . pochodzących z posuszu, wywrotów i złomów oraz zadrzewień po cenach obowiązujących w państwowym gospodarstwie leśnym.

Wymienione reglamentowane materiały drzewne mogą być zużyte wyłącznie na własne potrzeby nabywcy. Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w . . . . . w ciągu 15 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu decyzji.

Odpis niniejszej decyzji otrzymuje do wiadomości Ob. . . . ., zam. w gromadzie . . . . .